

Tuvojas Latvijas kultūras galvaspilsētas gads

Jau ziņots, ka turot publiski pausto solījumu par Eiropas kultūras galvaspilsētai 2027. gadam sagatavotas kultūras programmas īstenošanu, Cēsu un pagastu cilvēki īstenos apjomīgu kultūras programmu un 2025. gadā iemirdzēsies kā Latvijas kultūras galvaspilsēta. Nākamais gads nav aiz kalniem, tāpēc uz sarunu aicinājām Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieku Ati Egliņu-Eglīti, kurš ir šī procesa darba grupas vadītājs.

Jau pēc pāris mēnešiem Cēsis sevi sauks par Latvijas kultūras galvaspilsētu. Daudz par šo runāts, taču atgādinu, kāpēc novads soļo pretī šādam titulam. Kāds ir šī gada virsmērķis?

Nelieloties varam apgalvot, ka Cēsis jau sen dēvē par neoficiālo Latvijas kultūras galvaspilsētu, kam pilnīgi noteikti ir pamats un tas ir mūsu cilvēku nopelns. Savukārt mēs, Cēsu novada pašvaldība, kultūru vērtējam kā būtisku tautsaimniecības jomu, apskatot to ne tikai no izklaides puses, bet arī izglītības, ekonomikas, demokrātijas, sociālās, vides un citām jomām. Šīs bija tās jomas, ko apskatījām savā pieteikumā uz 2027. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu un runājam par tām arī 2025. gada kontekstā.

Runājot par virsmērķi, tad jāsaprot, ka galvenais, ko vēlamies sasniegt, ir vienotāks Cēsu novads. Panākt to, ka kultūra kā tāda kurpju aukla savieno cilvēkus – palīdz ieraudzīt iepriekš neredzēto, iepazīstinātu mūs savstarpēji, izceltu kopienas. Ceru un ticu, ka 2025. gads sniegs mums lielāku kopības sajūtu.

Kultūra galvās, pilīs, sētās. Šī ir tikai vārdu spēle, vai šis ir vadmotīvs tam, kā jāuzrauga nākamais gads?

Šī nav tikai vārdu spēle. Kultūra ir lielisks dialoga un diskusiju rīks. Pamats tām diskusijām, kurās apskatām un apskatīsim Cēsu novadu uz starptautiskās kartes, kurās domājam par tiem, jau piedzimušajiem novadniekiem, kuri piedzīvos 22. gadsimtu. Diskusijām par to, ka nākamajā gadā kultūra mums jāpiedzīvo katram un it visur – gan ierastajās kultūrvietās, gan viensētās, gan Gaujmalā, gan uz taciņas meža ielokā, gan lauka vidū. Šis ir vadmotīvs tam, ka vēlamies ikviena iedzīvotāja iesaisti, līdzdalību un arī nodošanos kultūras baudīšanai.

Kā iesaistīt plašu sabiedrības daļu šī gada aktivitātēs? Kādas iesaistes formas ir plānotas?

Pirmais, ko aicinām darīt iedzīvotājus, ir ziedot savu laiku, savas zināšanas, savas prasmes, jo tikai kopā mēs varam paveikt lielas lietas! Tehniski to var izdarīt mūsu mājas lapā cesis2025.lv, aizpildot pieteikšanās formu un izstāstot, kā tu vari bagātināt mūsu novadu šajā gadā. Otrs veids, kā aicinām vairojot pasākumu klāstu novadā, ir piesakoties kultūras projektu konkursos. Tajos nākamajā gadā aicināsim uz eksperimentiem – gan saturā, gan vietā, kur pasākums notiks.

Ieskicēji, ka daļa no pasākumu plāna radīsies pēc kultūras projektu konkursiem. Vai vari atklāt, kādi pasākumi jau šobrīd plānoti 2025. gadā?

Jau šobrīd plānā ir vairāk nekā simts pasākumi un zinām, ka šis skaits tikai augs. 2025. gada, kā Latvijas kultūras galvaspilsētas gada svinīgā atklāšana plānota 18. janvārī. Kā partnerus esam uzrunājuši virkni Latvijas un starptautiskas organizācijas. Piemēram, vairākas vēstniecības Latvijā apstiprinājušas, ka nākamgad šeit notiks viņu organizēti pasākumi un aktivitātes. Tāpat ir aizmetņi sadarbībai ar Eiropas pilsētām – gan rietumvalstīs, gan tepat kaimiņos. Plānoti vairāki mākslas un kultūras notikumi ar mūsu sadraudzības pilsētām, kā arī esam runājuši ar Tartu, šīgada Eiropas kultūras galvaspilsētu, par kopīgām aktivitātēm.

Kāpēc šī apņemšanās ir būtiska Cēsu novadam?

Lai vieta attīstītos, lai vietai rastos pievilksnās spēks, tai ir nepieciešama vibrācija. Tā mums neapšaubāmi ir. Un kultūra, ambiciozi projekti, to tikai nostiprina un vairo. Ir vairāki piemēri, kad investori vai ģimenes, apmeklējot notikumus mūsu novadā, ierauga šo vietu ar pavisam citām acīm. Ierauga mūs kā vietu, kur attīstīt uzņēmējdarbību, vai kā vietu, kas būs viņu nākotnes dzīvesvieta. Kultūra ne bez iemesla tiek apskatīta kā ļoti visaptveroša biznesa nozare, kas ģenerē lielu ieņēmumu bāzi vietējiem pakalpojumu sniedzējiem. Apņemšanās ir būtiska novadniekiem, jo vēlamies piesaistīt vairāk gan Latvijas, gan ārvalstu ciemiņus un ļaut viņiem iemīlēt Cēsu novadu.

Kā veidojas un kāds ir plānotais budžets 2025. gada kultūras galvaspilsētas

norisēm?

Budžets veidojas no četrām pozīcijām – pašvaldības finansējums, ārēji piesaistītais finansējums no dažādiem finanšu instrumentiem un projektu konkursiem, biļešu ieņēmumi, kā arī šobrīd aktīvi strādājam pie atbalstītāju piesaistes. Šobrīd lēšam, ka budžets būs aptuveni 1.1 miljoni eiro.

Kādi ir pašreizējie lielākie izaicinājumi?

Šāda procesa veiksmi lielā mērā nosaka pieejamais finansējuma daudzums, tāpēc teikšu, ka šī ir viena no lietām, ar ko ikdienā strādājam. Attiecīgi, lai plānoto varam realizēt pilnā apmērā. Tāpat vēlamies veidot ilgtspējīgu sabiedrības iesaistes formu, kas būs saistoša visa gada garumā. Ir vairākas idejas un domāju, ka par šo varēsīm pastāstīt jau tuvākajā nākotnē.

Kam nākamgad jānotiek, lai 2025. gadu, kā Latvijas kultūras galvaspilsētas gadu varam vērtēt kā izdevušos un vērtīgu Cēsu novadam?

Te atkal jāatgriežas pie vibrācijas, ko rada jaunas norises. Ja šis gads iezīmēs jaunas sadarbības, jaunas un paliekošas kultūras formas, dos lielāku pievienoto vērtību jau esošajiem procesiem, tad, domāju, ka vērtēsīm šo gadu kā izdevušos. Un, atskatoties uz gatavošanos posmu, jāsaka, ka jau šo procesu varam vērtēt kā pozitīvu pārmaiņu veicinošu. Te kā piemēru minēšu Piebalgu un tās kultūrtelpu, kas bija plānots kā notikumu kopums Eiropas kultūras galvaspilsētas pieteikumā. Piebalga pērn kronēta kā Latvijas nemateriālais kultūras mantojums, un nozīmīgu ieguvumu tajā devusi tieši vietējā sabiedrība, dažādu organizāciju sadarbība. Tas iekustinājis pozitīvus procesus, kas šobrīd notiek Piebalgas kultūrā. Ticu, ka šis ir tikai viens no daudzajiem labajiem piemēriem, ko spēsim aktivizēt un virzīt pretī jaunām mazākām un lielākām uzvarām.

Noslēgumā vēlos uzsvērt, ka šis ir mūsu visu kultūras gads – pašvaldība ir tikai procesa virzītājs, taču vietējā sabiedrība ir un būs tie, kuriem jādod savs ieguldījums šai lielajai apņemšanās. Aicinu iesaistīties, būt radošiem, ņemt kultūras lāpsta rokās un rakt! Kopā mums izdosies krāšņs un notikumiem bagāts Latvijas kultūras galvaspilsētas gads!